

Vilniaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita

TURINYS

Įvadas	2
1. Vilniaus rajono gyventojų demografinė padėtis	3
2. Vilniaus rajono gyventojų mirtingumo rodikliai	5
3. Vilniaus rajono gyventojų ligotumo rodikliai	6
4. Teigiami Vilniaus rajono gyventojų sveikatos pokyčiai	7
4.1. Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu	7
4.2. Mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo	8
4.3. Pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių	9
5. Pagrindinės probleminės Vilniaus rajono gyventojų sveikatos sritys	10
5.1. Mirtingumas dėl savižudybių	10
5.2. Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu	12
5.3. Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis	14
Priedas „Šviesoforas“ – Vilniaus rajono savivaldybės stebėsenos rodiklių analizė	16

IVADAS

Vilniaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2023 m. ataskaita (toliau – Ataskaita) – pagrindinis informacijos šaltinis, kuriame pateikiama informacija ne tik apie tai, kokia buvo rajono gyventojų sveikatos būklė 2022 m., kokias visuomenės sveikatos prioritetines kryptis numatyti ateinantiems metams, bet ir kaip Vilniaus rajonui sekasi įgyvendinti tam tikrus Lietuvos sveikatos strategijoje (toliau – LSS) numatytus tikslus*.

Ataskaitoje pateikiama informacija renkama pagal LSS iškeltų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo savivaldybėse stebėsenai parengtą rodiklių sąrašą, kurį sudaro 50 unifikuotų rodiklių, apibūdinančių LSS siekius. Šių rodiklių reikšmės vaizduojamos taikant šviesoforo principą – su šiuo principu ir rodiklių sąrašu išsamiau kviečiame susipažinti Ataskaitos priede. Ataskaitoje aprašomi rodikliai rodo Vilniaus rajono gyventojų sociodemografinę padėtį, sveikatą ir ją lemiančius veiksnius, strateginius LSS rodiklius ir Vilniaus rajono savivaldybės nustatytų visuomenės sveikatos prevencinių krypčių įgyvendinimo rezultatus.

Šiais metais, kaip ir praėjusiais, analizuodami Vilniaus rajono gyventojų sveikatą norime pakviesti giliau pažvelgti ne tik į 3 prioritetines gyventojų sveikatos problemas, bet ir atkreipti dėmesį į teigiamus pokyčius, todėl Ataskaitoje pateikiame ir 3 teigiamų Vilniaus rajono gyventojų sveikatos rodiklių apžvalgą. Šiai analizei atrinkdami rodiklius iš

50 rodiklių sąrašo vadovavomės keliais kriterijais: išskirtinai neigiama / teigiama rodiklio tendencija per pastaruosius 3 metus, rodiklio pokyčio mastu lyginant su praėjusiais metais, rodiklio kontekstu – įtaka kitiems rodikliams, temos socialiniu jautrumu ir pan. Kiekvienos analizuotos temos pabaigoje taip pat pateikiamos išvados arba apibendrinimai, rekomendacijos arba įžvalgos, kas galėjo prisidėti prie esamos tendencijos.

Kokia buvo Vilniaus rajono gyventojų sveikatos būklė 2022 m.? Matome, kad COVID-19 pandemijos įtaka analizuotiems sveikatos rodikliams buvo jau gerokai mažesnė, palyginti su 2021 m. Tai ypač akivaizdžiai atsispindi analizuojant pagrindines gyventojų mirtingumo priežastis. Vilniaus rajono gyventojai ir toliau daugiausia miršta dėl kraujotakos sistemos ligų, antroje vietoje – mirtys dėl piktybinių navikų, o trečioje vietoje 2022 m. atsidarė išorinės mirties priežastys, aplenkusios COVID-19 pandemiją. Vertinant Lietuvos mastu, pastaroji mirties priežastis išliko trečia (plačiau – 2 skyriuje).

Vertinat visus 50 analizuotų rajono gyventojų sveikatos rodiklių, palyginti su 2021 m., 2022 m. Vilniaus rajone prastėjo dalis sociodemografinių rodiklių, daugėjo bandymų žudyti, savižudybių skaičius, mirtingumas

dėl nukritimų, transporto įvykių, priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, sergamumo tuberkulioze, darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius. Tačiau Vilniaus rajone 2022 m. mažėjo mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo, priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, kraujotakos sistemos ligų, piktybinių navikų ir kūdikių mirtingumas. Palyginti su Lietuva, 2022 m. 5 iš 50 analizuojamų rajono gyventojų sveikatos rodiklių (2021 m. – 9 iš 50) buvo žemesni už šalies vidurkį ir pateko į „raudonąją“ zoną, 11 iš 50 analizuojamų rodiklių (2020 m. – 9 iš 50) buvo geresni už Lietuvos vidurkį ir pateko į „žaliąją“ zoną, likę rodikliai prilygo šalies vidurkiui (plačiau – priede). 2022 m. Vilniaus rajono gyventojų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė padidėjo 2,4 m. ir siekė 74,9 m. (2021 m. – 72,5 m.), todėl priartėjome prie LSS Lietuvos gyventojams 2025 m. numatytų 77,5 m.

Didelė dalis 2022 m. Vilniaus rajono gyventojų sveikatos rodiklių džiugina ir rodo, kad gyventojams sudaromos vis geresnės sąlygos rūpintis savo sveikata. Kita vertus, pastarųjų metų precedentų neturintys įvykiai

neabejotinai atneša ir nemažai iššūkių, kurie turi poveikį ne tik sveikatos sistemai, bet ir gyventojų socialinei ir psichologinei būklei. Dėl to labai svarbu atkreipti dėmesį į Ataskaitoje minimus sveikatos iššūkius, siekiant stiprinti ne tik fizinę, bet ir emocinę Vilniaus rajono gyventojų gerovę.

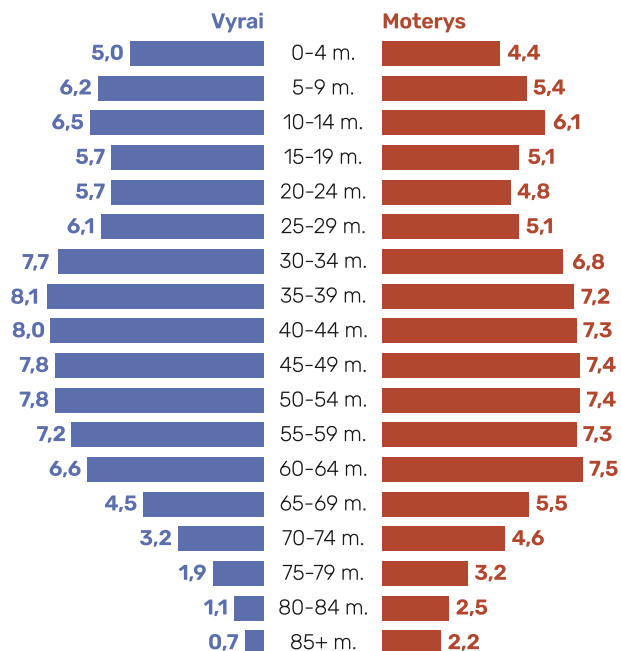
2022 m. Vilniaus rajono gyventojų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė padidėjo 2,4 m. ir siekė 74,9 m.

1. VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ DEMOGRAFINĖ PADĖTIS 2022 M.

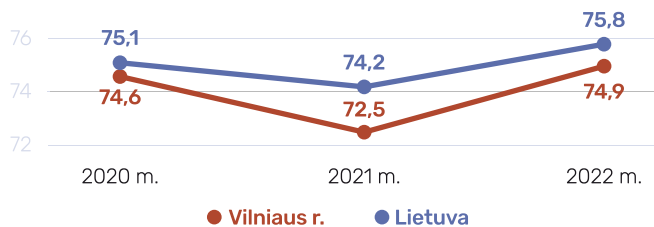
2. PAGRINDINIAI VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ MIRTINGUMO RODIKLIAI 2022 M.

3. PAGRINDINIAI VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ LIGOTUMO RODIKLIAI 2022 M.

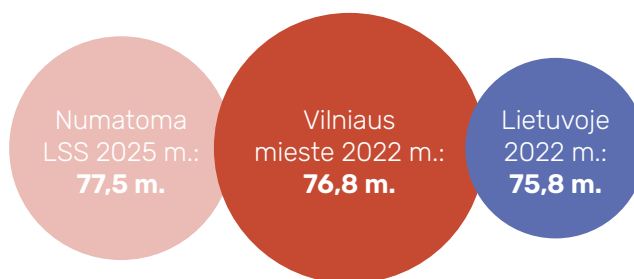
Gyventojų skaičiaus pasiskirstymo struktūra pagal lytį ir amžiaus grupes (proc.)

Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2020–2022 m. (metais)

Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė Vilniaus rajone ir Lietuvoje ir vidutinė numatoma LSS gyvenimo trukmė 2025 m. (metais)

Vilniaus rajono gyventojai sudarė

4 %

Lietuvos populiacijos

1 000 Vilniaus rajono gyventojų tenka beveik

10 gimusių kūdikių

1 000 Vilniaus rajono gyventojų tenka

12 mirties atvejų

VILNIAUS GYVENTOJŲ SOCIOEKONOMINĖ SITUACIJA 2022 M.

- Darbingo amžiaus (18–64 m.) gyventojai sudarė 65,0 proc. visų Vilniaus rajono gyventojų (Lietuvoje – 65,1 proc.).
- Registruotas nedarbo lygis mažėjo nuo 12,3 proc. (2021 m.) iki 9,3 proc. (2022 m.) ir buvo panašus į Lietuvos (9 proc.).
- Socialinės paramos gavėjų skaičius – 11 proc. didesnis už šalies vidurkį (Vilniaus rajone – 25,4 atvejo 1 000 gyventojų, Lietuvoje – 22,8).
- Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, skaičius išaugo 12 proc., tačiau liko trečdaliu mažesnis nei Lietuvoje.

1. VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ DEMOGRAFINĖ PADĖTIS 2022 M.

2. PAGRINDINIAI VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ MIRTINGUMO RODIKLIAI 2022 M.

3. PAGRINDINIAI VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ LIGOTUMO RODIKLIAI 2022 M.

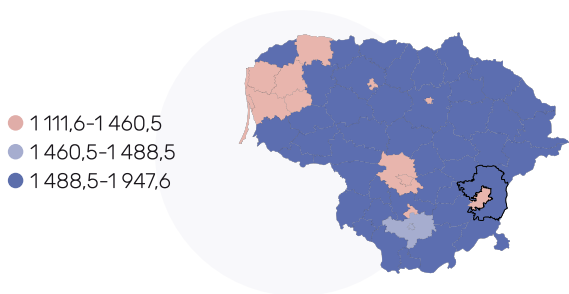
Rodiklis	Vietovė	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Vidutinis metinis gyventojų skaičius	Vilniaus r.	96 257	97 516	99 301	101 089	97 148	100 572
	Lietuva	2 828 403	2 801 543	2 794 137	2 794 885	2 808 380	2 831 639
Vyrai	Vilniaus r.	48,4	48,8	49,3	49,6	48,3	48,8
	Lietuva	46,1	46,3	46,5	46,8	46,5	46,7
Moterys	Vilniaus r.	51,6	51,2	50,7	50,4	51,7	51,2
	Lietuva	53,9	53,7	53,5	53,2	53,5	53,3
Moterų, tenkančių 1 000 vyrų	Vilniaus r.	1 059	1 037	1 024	1 078	1 062	1 035
	Lietuva	1 165	1 157	1 142	1 154	1 148	1 139
0–17 m.	Vilniaus r.	20,0	19,8	19,6	19,4	20,2	20,2
	Lietuva	17,9	17,9	17,9	17,8	17,6	17,7
18–44 m.	Vilniaus r.	36,7	36,4	36,3	36,3	35,5	35,7
	Lietuva	33,9	33,4	33,3	33,3	33,0	33,1
45–64 m.	Vilniaus r.	28,4	28,7	28,8	28,9	29,5	29,3
	Lietuva	28,7	29,0	29,0	29,0	29,5	29,2
65 m. ir vyresni	Vilniaus r.	14,9	15,2	15,3	15,4	22,9	14,8
	Lietuva	19,5	19,7	19,8	19,9	20,0	20,0
Gimstamumas 1 000 gyventojų	Vilniaus r.	10,6	10,2	9,2	9,2	9,3	9,6
	Lietuva	10,1	10,0	9,8	9,0	8,8	7,8
Mirtingumas 1 000 gyventojų	Vilniaus r.	11,5	11,6	11,3	12,4	14,7	12,2
	Lietuva	14,2	14,1	13,7	15,6	17,0	15,1
Natūralus prieaugis 1 000 gyventojų	Vilniaus r.	-0,9	-1,4	-2,1	-3,2	-5,4	-2,6
	Lietuva	-4,0	-4,1	-3,9	-6,6	-8,2	-7,4
Neto migracija (asmenys)	Vilniaus r.	719	2 014	1 899	2 212	2 235	5 087
	Lietuva	-27 557	-3 292	10 794	19 993	19 653	72 097
Santuokų skaičius 1 000 gyventojų	Vilniaus r.	6,7	6,4	5,8	4,8	5,3	5,9
	Lietuva	7,5	7,0	7,0	5,5	6,0	5,7
Ištuokų skaičius 1 000 gyventojų	Vilniaus r.	2,6	3,0	3,0	2,3	2,7	2,4
	Lietuva	3,0	3,1	3,1	2,7	2,8	2,6
Registruotas nedarbo lygis (15–64 m.), proc.	Vilniaus r.	8,2	8,7	8,6	12,0	12,3	9,3
	Lietuva	7,9	8,5	8,4	12,6	13,0	9,0

1. VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ DEMOGRAFINĖ PADĖTIS 2022 M.

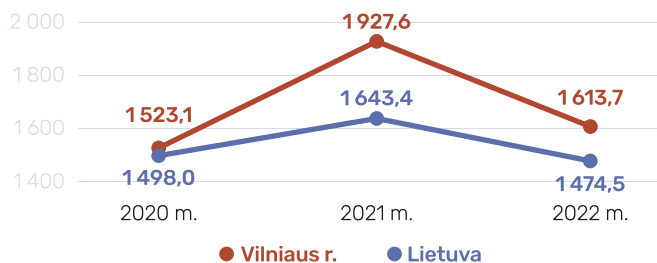
2. PAGRINDINIAI VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ MIRTINGUMO RODIKLIAI 2022 M.

3. PAGRINDINIAI VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ LIGOTUMO RODIKLIAI 2022 M.

Standartizuotas mirtingumas Lietuvos savivaldybėse 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

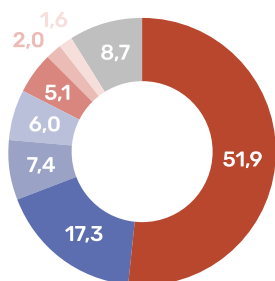

Standartizuotas mirtingumas Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2020-2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

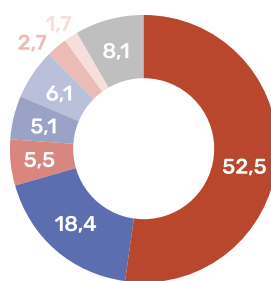

Pagrindinės mirties priežastys Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2020 m. (proc.)

Vilniaus r.

Lietuva

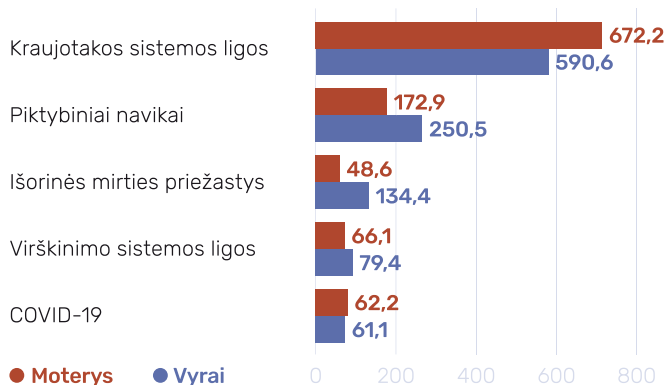
- Kraujotakos sistemos ligos
- Piktybiniai navikai
- Išorinės mirties priežastys
- Virškinimo sistemos ligos
- COVID-19
- Kvėpavimo sistemos ligos
- Infekcinės ligos
- Kita

2022 m. Vilniaus rajone mirtingumas buvo **9 %** didesnis nei Lietuvoje

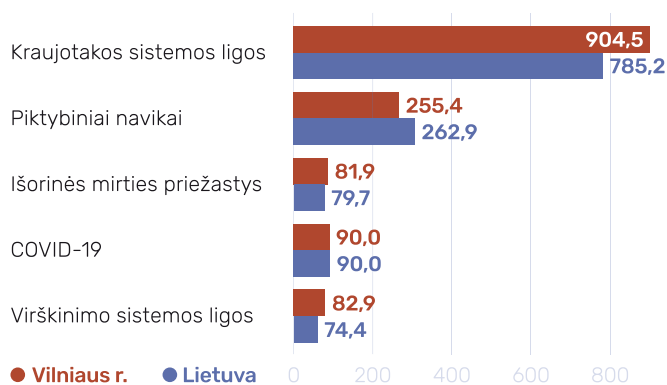
Daugiau nei **pusė** Vilniaus rajono gyventojų 2022 m. mirė nuo širdies ir kraujagyslių ligų

Išorinė mirties priežastis – **trečia** pagal dažnumą mirties priežastis Vilniaus rajone

Mirtingumo rodikliai Vilniaus rajone pagal 5 vyraujančias mirties priežastis ir pagal lytį 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Standartizuoto mirtingumo rodikliai pagal 5 vyraujančias mirties priežastis Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

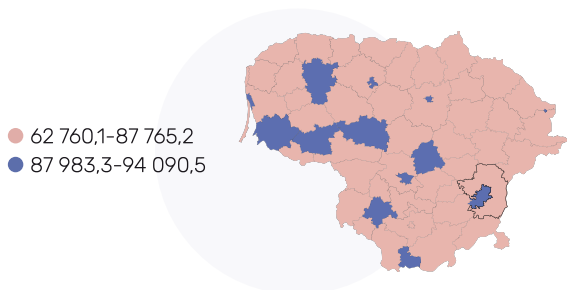

1. VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ DEMOGRAFINĖ PADĖTIS 2022 M.

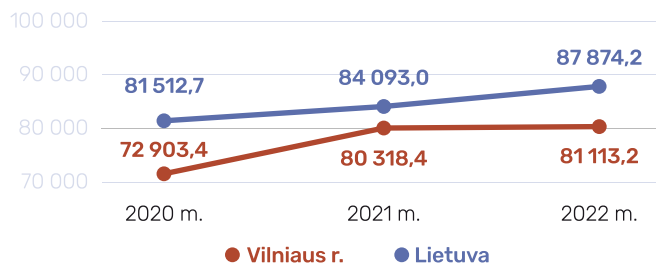
2. PAGRINDINIAI VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ MIRTINGUMO RODIKLIAI 2022 M.

3. PAGRINDINIAI VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ LIGOTUMO RODIKLIAI 2022 M.

Standartizuotas ligotumas Lietuvos savivaldybėse 2022 m. (atvejų skaičius 1 000 gyventojų)

Standartizuotas ligotumas Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2020–2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Vilniaus rajone 2022 m. sergamumas buvo

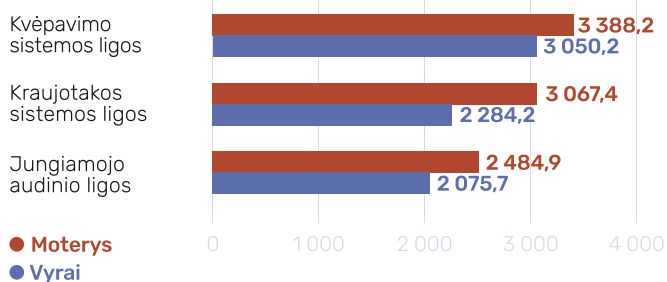
9 % mažesnis nei Lietuvoje

2022 m. Vilniaus rajono gyventojai dažniausiai sirgo

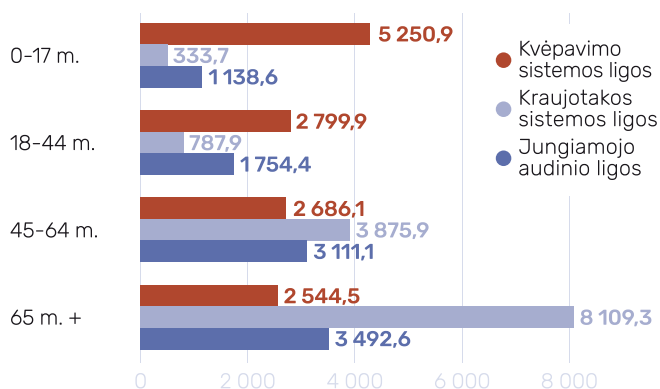
kvėpavimo sistemos ligomis

Didžiausias sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis 2022 m. Vilniaus rajone – **nepilnamečių** amžiaus grupėje

Vilniaus rajono gyventojų ligotumas pagal pagrindines ligų grupes 2020–2022 m. (atvejų skaičius 10 000 gyventojų)

3 ligos, kuriomis dažniausiai sirgo Vilniaus rajono gyventojai, pagal amžiaus grupes 2022 m. (atvejų skaičius 1 000 gyventojų)

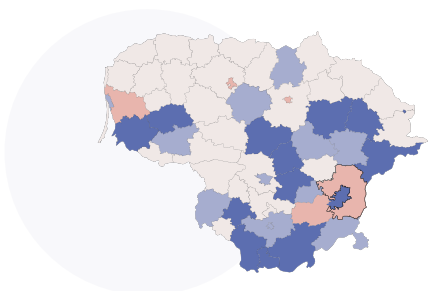
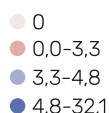
4. TEIGIAMAI VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ SVEIKATOS POKYČIAI 2022 M.

4.1. MIRTINGUMAS DĖL PRIEŽASČIŲ, SUSIJUSIŲ SU NARKOTIKŲ VARTOJIMU

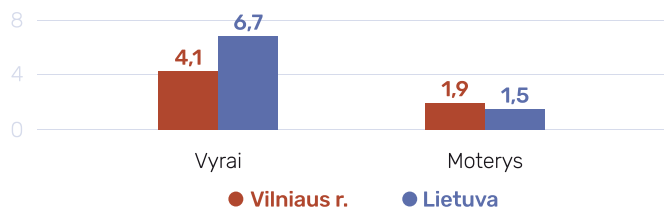
4.2. MIRTINGUMAS DĖL ATSIKTIKINIO PASKENDIMO

4.3. PĖSČIŲJŲ MIRTINGUMAS DĖL TRANSPORTO ĮVYKIŲ

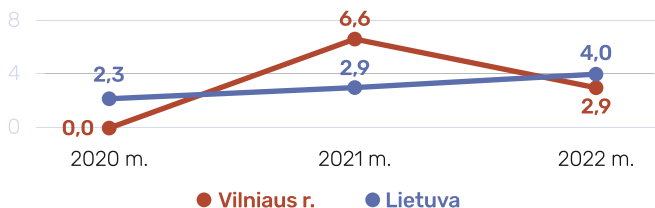
Standartizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, Lietuvos savivaldybėse 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

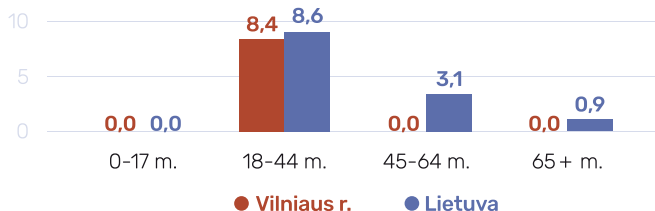
Mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, pasiskirstymas pagal lytį Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Standartizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, 2020-2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, pasiskirstymas pagal amžių Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Vilniaus rajone 2022 m. mirtingumas dėl narkotikų sumažėjo **dvigubai**

Vilniaus rajone mirtys dėl narkotikų fiksuotos tik **18-44 m.** amžiaus grupėje

7% Vilniaus rajono suaugusiųjų bent kartą per savo gyvenimą yra vartoję narkotikų¹

IŠVADOS

- Standartizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, Vilniaus rajone yra mažesnis už Lietuvos vidurkį.
- Pastarųjų 3 metų standartizuoto mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, Vilniaus rajono tendencija yra nepastovi.
- Vyrų mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, rodiklis Vilniaus rajone yra dvigubai didesnis nei moterų.
- 2022 m. dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, mirė 18-44 m. amžiaus grupės asmenys.

KAS GALĖJO LEMTI TOKIĄ TENDENCIJĄ?

Vilniaus rajono gyventojams teikiamos įvairios asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos, skirtos psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijai.

Socialinių paslaugų ir krizių centrai siūlo pagalbą su priklausomybės problema susiduriantiems asmenims ir jų artimiesiems.

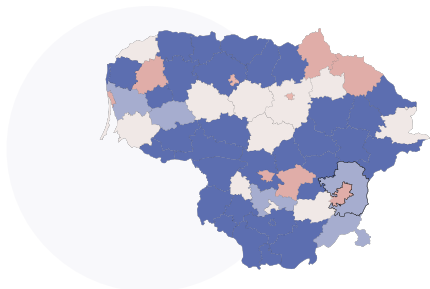
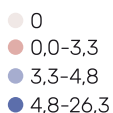
4. TEIGIAMAI VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ SVEIKATOS POKYČIAI 2022 M.

4.1. MIRTINGUMAS DĖL PRIEŽASČIŲ, SUSIJUSIŲ SU NARKOTIKŲ VARTOJIMU

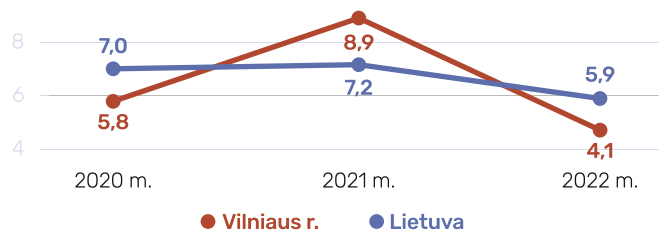
4.2. MIRTINGUMAS DĖL ATSTITKINIO PASKENDIMO

4.3. PĖSČIŲJŲ MIRTINGUMAS DĖL TRANSPORTO ĮVYKIŲ

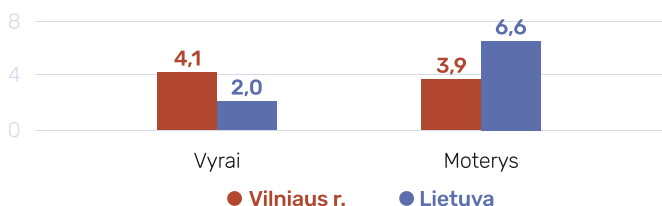
Standartizuotas mirtingumas dėl paskendimo 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyv.)

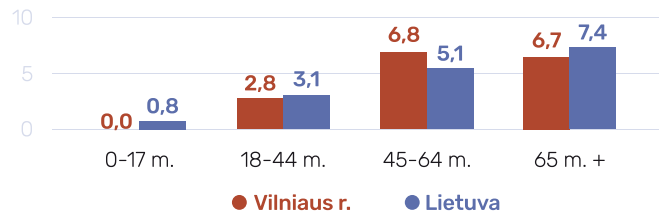
Standartizuotas mirtingumas dėl paskendimo Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2020–2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Mirtingumas dėl paskendimo Vilniaus rajone ir Lietuvoje pagal lytį 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Mirtingumas dėl paskendimo Vilniaus rajone ir Lietuvoje pagal amžiaus grupes 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Vilniaus rajono savivaldybėje 2022 m. mirtingumo dėl paskendimo skaičius sumažėjo daugiau nei **2 kartus**

Vilniaus rajono savivaldybėje 2022 m. dėl paskendimo fiksuota **0 nepilnamečių mirčių**

Vilniaus rajone didžiausias mirtingumas dėl paskendimo **45–64 m. ir 65+ m. amžiaus grupėse**

IŠVADOS

- Vilniaus rajono savivaldybėje 2022 m. mirtingumo dėl paskendimo skaičius sumažėjo daugiau nei du kartus.
- Lietuvoje ir Vilniaus rajono savivaldybėje didžiausias mirtingumas dėl paskendimo – 45–64 metų ir 65+ metų amžiaus grupėse.
- Lietuvoje 2022 m. dėl paskendimo žuvusių vyrų skaičius beveik keturis kartus viršijo šiuo laikotarpiu dėl paskendimo žuvusių moterų skaičių, tačiau Vilniaus rajono savivaldybėje 2022 m. abiejų lyčių paskendimų skaičius buvo apylygis.

KAS GALĖJO LEMTI TOKIĄ TENDENCIJĄ?

Mirtingumo dėl atsitiktinio paskendimo sumažėjimą Lietuvoje galėjo lemti žmonių plaukimo įgūdžių pagerėjimas, sąmoningumo didėjimas, didesnis informacijos apie saugų elgesį prie vandens kiekis ir jos pasiekiamumas, taip pat atidesnė vaikų priežiūra prie vandens telkinių.

Vilniaus rajono savivaldybėje šį rodiklį taip pat galėjo lemti Sostinės vaikų ir jaunimo centro, Lietuvos plaukimo federacijos bei Vilniaus visuomenės sveikatos biuro ir kitų įstaigų organizuojamos įvairios šviečiamosios ir mokomosios veiklos, susijusios su vaikų saugumu vandenyje.¹

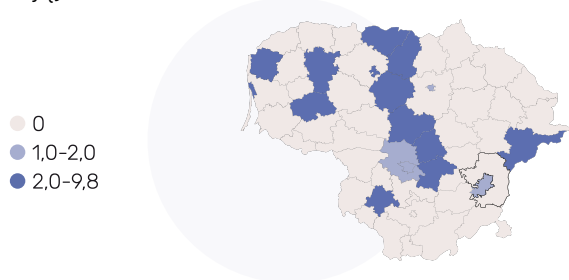
4. TEIGIAMAI VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ SVEIKATOS POKYČIAI 2022 M.

4.1. MIRTINGUMAS DĖL PRIEŽASČIŲ, SUSIJUSIŲ SU NARKOTIKŲ VARTOJIMU

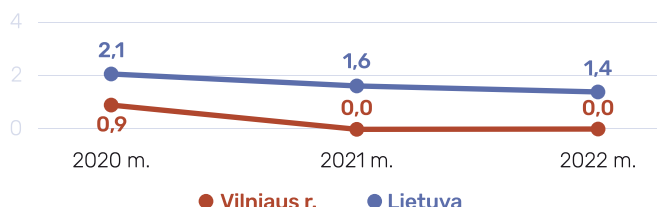
4.2. MIRTINGUMAS DĖL ATSTITKINIO PASKENDIMO

4.3. PĒSČIŲJŲ MIRTINGUMAS DĖL TRANSPORTO ĮVYKIŲ

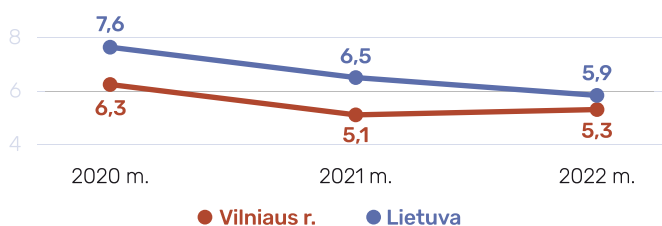
Standartizuotas pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

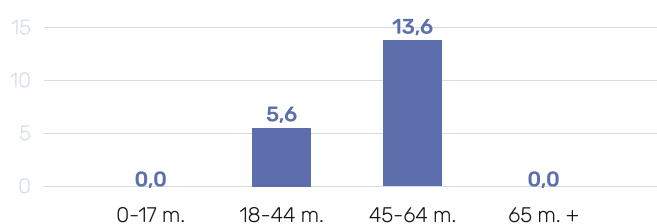
Standartizuotas pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2020–2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Standartizuotas mirtingumas dėl transporto įvykių Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2020–2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Mirtingumas dėl transporto įvykių Vilniaus rajone pagal amžiaus grupes 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Jau dvejus metus iš eilės Vilniaus rajone fiksuota

0 pėsčiųjų

mirčių dėl transporto įvykių

Vilniaus rajone vyrų mirtingumas dėl transporto įvykių yra

3 kartus

didesnis nei moterų

Nors mirtingumas dėl transporto įvykių šiek tiek padidėjo, tačiau ilgalaikė tendencija Vilniaus rajone yra mažėjanti

IŠVADOS

- 2022 m. pėsčiųjų mirčių dėl transporto įvykių daugiausia vyksta vidurio Lietuvoje.
- Vilniaus rajono savivaldybėje 2022 m. pėsčiųjų mirčių dėl transporto įvykių nebuvo fiksuota.
- Mirtingumas dėl transporto įvykių Lietuvoje 2022 m. sumažėjo, Vilniaus rajone – nežymiai padidėjo, bet ilgalaikė tendencija išlieka mažėjanti.
- Didžiausias mirtingumas dėl transporto įvykių – 45–64 m. amžiaus grupėje.

KAS GALĖJO LEMTI TOKIĄ TENDENCIJĄ?

Lietuvos kelių policijos tarnybos statistikos duomenimis, apie pusė mirties atvejų keliuose įvyksta nepasirinkus saugaus važiavimo greičio ar viršijus leistiną greitį. Dėl užmiestyje daugėjančių vidutinio greičio matuoklių ruožų ir stebėsenos priemonių, mažėja greičio viršijimo atvejų, dėl kurių paprastai nukenčia pėstieji. Kelių policijos duomenimis, penktadalio mirčių įvyksta dėl pačių pėsčiųjų KET pažeidimų. Dėl to atšvaitų dalijimo akcijos ir bendras gyventojų švietimas prisideda prie visiško mirčių dėl transporto įvykių Vilniaus rajono savivaldybėje nebuvimo.¹

5. PAGRINDINĖS PROBLEMINĖS VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ SVEIKATOS SRITYS 2022 M.

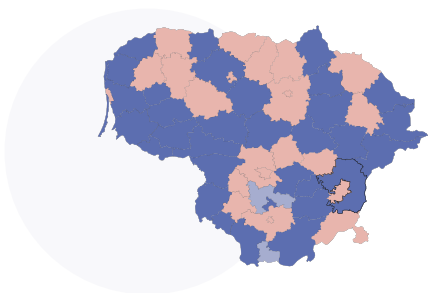
5.1. MIRTINGUMAS DĖL SAVIŽUDYBIŲ

5.2. MIRTINGUMAS DĖL PRIEŽASČIŲ, SUSIJUSIŲ SU ALKOHOLIO VARTOJIMU

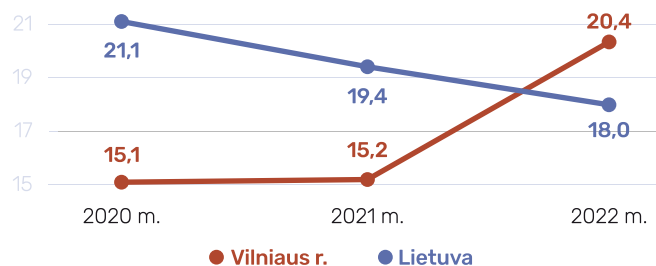
5.3. SERGAMUMAS ŽARNYNO INFEKCIŠIŲ LIGOMIS

Standartizuotas mirtingumas dėl savižudybių Lietuvos savivaldybėse 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

- 6,4-16,5
- 16,5-19,6
- 19,6-47,0

Standartizuotas mirtingumas dėl savižudybių Vilniaus r. ir Lietuvoje 2020-2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Vilniaus rajone 2022 m.

1 savižudybei
teko **3 bandymai**
žudytis

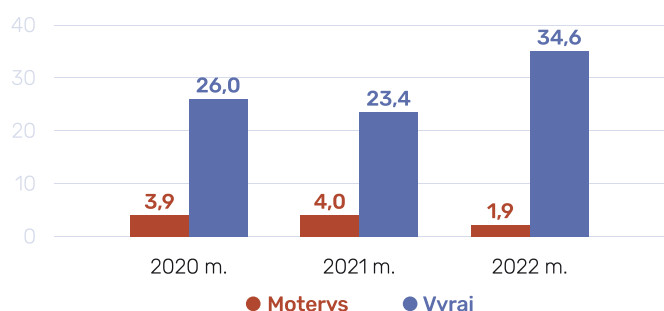
Vilniaus rajone vyrų savižudybių skaičius 2022 m. buvo

18 kartų
didesnis nei moterų

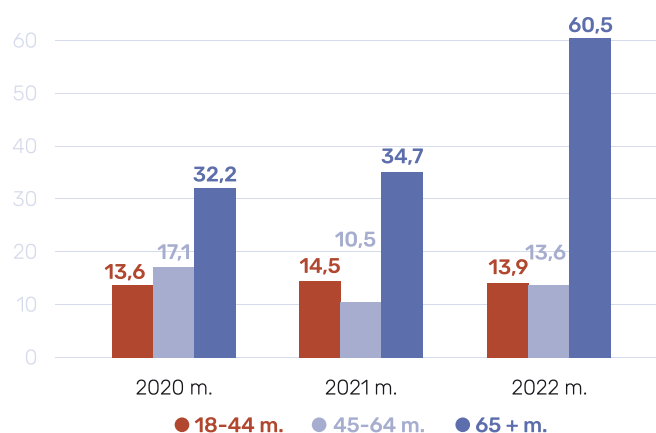
Vilniaus rajone 2022 m. beveik dvigubai išaugo savižudybių skaičius vyresnių nei

65 metų
amžiaus žmonių grupėje

Savižudybių skaičius Vilniaus rajone pagal lytį 2020-2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

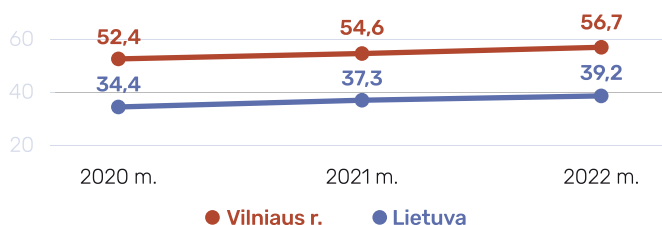
Savižudybių skaičius Vilniaus rajone pagal amžiaus grupes 2020-2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

5. PAGRINDINĖS PROBLEMINĖS VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ SVEIKATOS SRITYS 2022 M.

5.1. MIRTINGUMAS DĖL SAVIŽUDYBIŲ

Bandymų žudytis skaičius 2020–2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

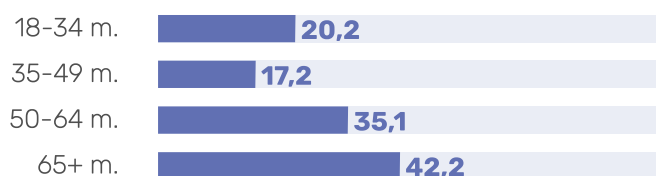
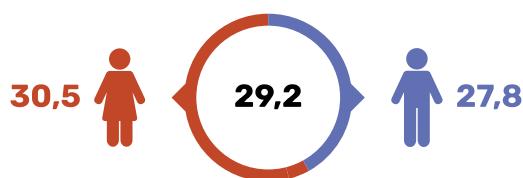
IŠVADOS

- Lietuvoje savižudybių skaičiui nuosekliai mažėjant, Vilniaus rajone 2022 m. savižudybių rodiklis toliau augo ir 1,1 karto viršijo šalies vidurkį.
- Vilniaus rajone bandymų žudytis skaičius nuosekliai augo ir 2022 m. buvo 1,4 karto didesnis už šalies vidurkį – pagal bandymų žudytis skaičių rajonas užėmė 8 vietą tarp kitų Lietuvos savivaldybių.
- 2022 m. Vilniaus rajone vienai savižudybei teko 3 bandymai žudyti.
- Vyrų savižudybių skaičius Vilniaus rajone 2022 m. išaugo 1,5 karto ir buvo 18 kartų didesnis nei moterų.
- Vyresnių nei 65 metų amžiaus žmonių grupėje savižudybių skaičius Vilniaus rajone 2022 m. buvo beveik 4,5 karto didesnis nei kitose amžiaus grupėse ir beveik dvigubai išaugo lyginant su ankstesniais metais.

5.2. MIRTINGUMAS DĖL PRIEŽASČIŲ, SUSIJUSIŲ SU ALKOHOLIO VARTOJIMU

5.3. SERGAMUMAS ŽARNYNO INFEKCIŠIOMIS LIGOMIS

Vilniaus rajono gyventojų, jaučiančių psichologinės gerovės sunkumus ar patiriančių stresą, pasiskirstymas (proc.)¹

REKOMENDACIJOS

- Atvejų registravimo sistemos stiprinimas. Stiprinti bandymų žudytis atvejų registravimo pagalbos sistemą Vilniaus rajone, kartu su atsakingomis institucijomis nustatant dažniausias bandymų žudytis atvejų registravimo problemas ir pagal galimybes ieškant būdų tai pagerinti. Svarbu paminėti, kad bandymų žudytis rodiklis rodo tik sveikatos priežiūros įstaigose gydytus asmenis, todėl šis skaičius, tyrimų duomenimis, Vilniaus rajone galėtų būti ir 20–100 kartų didesnis² – efektyvus bandymų nusižudyti atvejų registravimas asmens sveikatos priežiūros įstaigose leidžia identifikuoti savižudybės krizę išgyvenančius asmenis ir nusiųsti juos tikslingos pagalbos.
- Tarpsektorinio bendradarbiavimo ir keitimosi informacija plėtra. Įgyvendinti kompleksines savižudybių prevencijos, intervencijos ir postvencijos priemones, kurios apimtų skirtingus sektorius, stiprinti bendradarbiavimą tarp institucijų, teikiančių pagalbą ir įgyvendinančių prevencijos priemones, užtikrinant saugų keitimąsi informacija, kad stebėsena būtų vykdoma laiku ir proaktyvios pagalbos teikimo sistema būtų veiksminga.
- Visuomenės švietimas ir įgalinimas atpažinti rizikas. Didinti visos visuomenės ir tikslinių grupių psichikos sveikatos, rizikos veiksnų, jų atpažinimo žinias.
- Paslaugų prieinamumo didinimas. Jei įmanoma, sudaryti sąlygas psichikos sveikatos paslaugų prieinamumo skirtinguose sektoriuose (sveikatos, socialinio, švietimo ir pan.) didinimui ir tęstinumui, stengiantis užtikrinti paslaugų ir projektų įvairovę, ypatingą dėmesį skiriant vyrų ir vyresnių nei 65 metų amžiaus asmenims.

5. PAGRINDINĖS PROBLEMINĖS VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ SVEIKATOS SRITYS 2022 M.

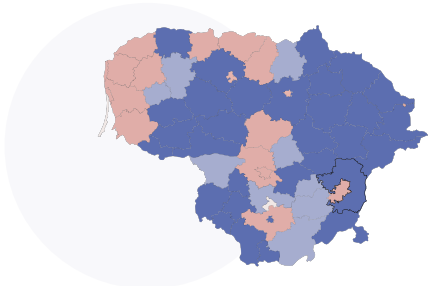
5.1. MIRTINGUMAS DĖL SAVIŽUDYBIŲ

5.2. MIRTINGUMAS DĖL PRIEŽASČIŲ, SUSIJUSIŲ SU ALKOHOLIO VARTOJIMU

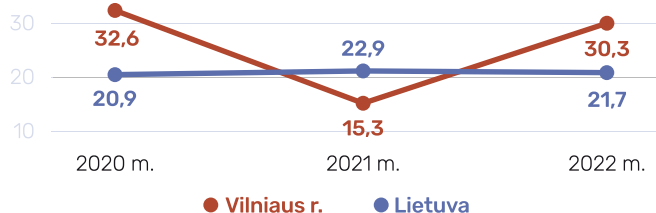
5.3. SERGAMUMAS ŽARNYNO INFEKCIŠIŲ LIGOMIS

Standartizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, Lietuvos savivaldybėse 2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

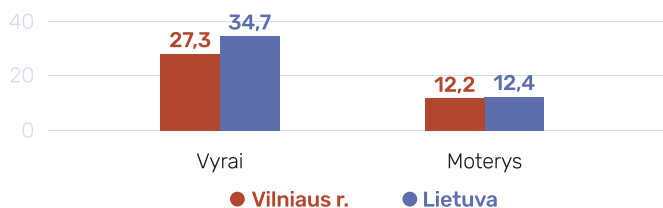
- 0
- 0,0-20,0
- 20,0-23,4
- 23,4-50,9

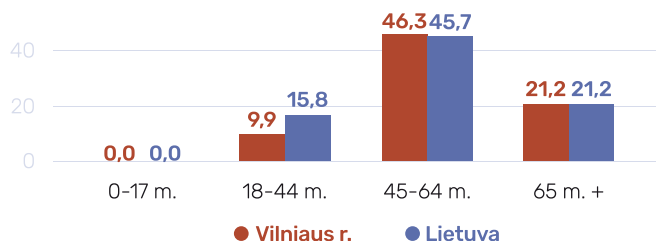
Standartizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2020-2022 m. (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2022 m. pagal lytį (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, Vilniaus rajone ir Lietuvoje 2022 m. pagal amžiaus grupes (atvejų skaičius 100 000 gyventojų)

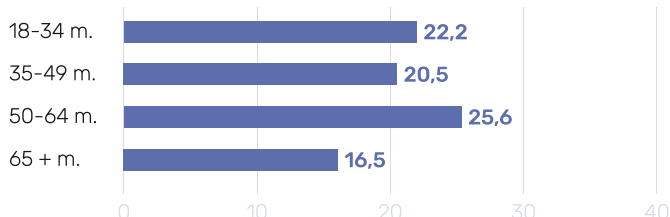

2022 m. dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, Vilniaus rajone vyrų mirė **2,8 karto** daugiau

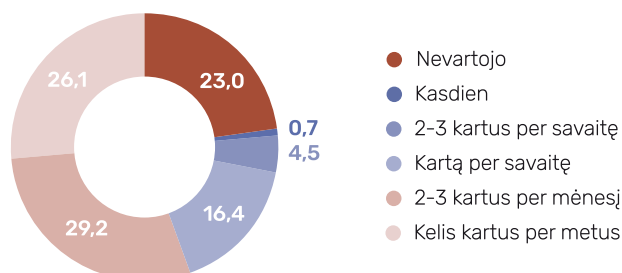
2022 m. mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, Vilniaus rajone, lyginant su 2021 m., **padidėjo 50 %**

Kartą per savaitę ir dažniau alkoholinių gėrimų vartojo **22 %** Vilniaus rajono gyventojų¹

Suaugusių Vilniaus rajono gyventojų, kurie per paskutinius 12 mėnesių vartojo alkoholinių gėrimų kartą per savaitę ir dažniau, pasiskirstymas pagal amžiaus grupes (proc.)¹

Suaugusių Vilniaus rajono gyventojų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai per paskutinius 12 mėnesių vartojo alkoholinių gėrimų (proc.)¹

5. PAGRINDINĖS PROBLEMINĖS VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ SVEIKATOS SRITYS 2022 M.

5.1. MIRTINGUMAS DĖL SAVIŽUDYBIŲ

5.2. MIRTINGUMAS DĖL PRIEŽASČIŲ, SUSIJUSIŲ SU ALKOHOLIO VARTOJIMU

5.3. SERGAMUMAS ŽARNYNO INFEKCIŠNĖMIS LIGOMIS

IŠVADOS

- 2022 m. mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, Vilniaus rajone buvo vienas didžiausių iš visų Lietuvos savivaldybių.
- Mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, Vilniaus rajone 2020–2022 m. tendencija yra kintanti.
- Dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, dažniau miršta vyrai ir 45–64 m. amžiaus grupei priklausantys asmenys.
- Kas ketvirtas 50–64 m. Vilniaus rajono gyventojas alkoholinių gėrimų vartoja kartą per savaitę ir dažniau.
- Pusė 18 m. ir vyresnių Vilniaus rajono gyventojų alkoholio vartoja 2–3 kartus per mėnesį ir dažniau.

REKOMENDACIJOS

- Gerinti savivaldybės ir nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą siekiant įgyvendinti prevencines priemones Vilniaus rajone.
- Didinti informacijos sklaidą apie Vilniaus rajone ir netoli jo veikiančias įstaigas ir specialistus, galinčius padėti motyvavimo, palaikymo ir priklausomybės gydymo klausimais.
- Organizuoti ir vykdyti psichikos sveikatos stiprinimo programas Vilniaus rajone.
- Diegti skirtingo amžiaus grupių alkoholio vartojimo prevencijos ir su vartojimu susijusios žalos mažinimo priemones, didinti jų aprėptį.
- Skelbti psichikos sveikatos stiprinimą ir žalos, susijusios su alkoholio vartojimu, mažinimą prioritetingomis 2023 m. Visuomenės sveikatos rėmimo programos sritimis.
- Didinti specialistų, teikiančių pagalbą alkoholį vartojantiems asmenims, kompetenciją psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo klausimais.
- Didinti rajone gyvenančių vyrų užimtumą organizuojant fizinio aktyvumo ir kitas veiklas.

5. PAGRINDINĖS PROBLEMINĖS VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ SVEIKATOS SRITYS 2022 M.

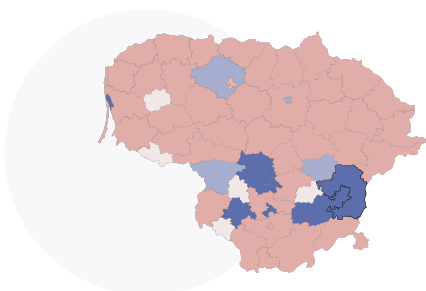
5.1. MIRTINGUMAS DĖL SAVIŽUDYBIŲ

5.2. MIRTINGUMAS DĖL PRIEŽASČIŲ, SUSIJUSIŲ SU ALKOHOLIO VARTOJIMU

5.3. SERGAMUMAS ŽARNYNO INFEKcinĖMIS LIGOMIS

Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis asmenų skaičius (10 000 gyventojų) Lietuvos savivaldybėse 2022 m.

- 0
- 0,0–32,6
- 32,6–33,9
- 33,9–62,6

Sergamumo žarnyno infekcinėmis ligomis atvejų skaičius (10 000 gyventojų) Vilniaus rajone 2020–2022 m.

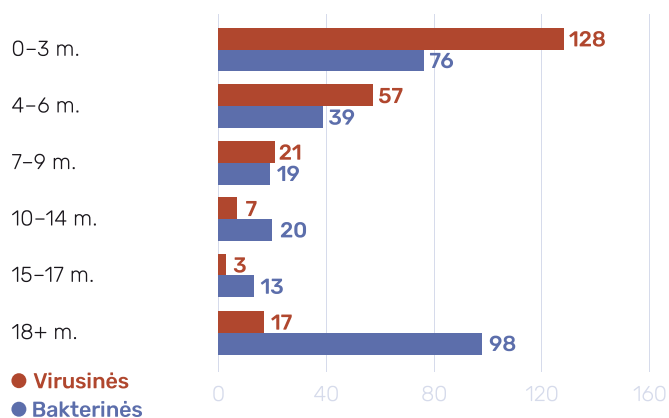

Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis Vilniaus rajone per paskutiniuosius 2 metus išaugo **1,4 karto**

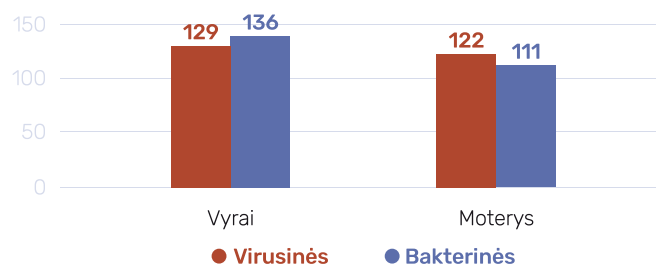
2022 m. Vilniaus rajonas užėmė **3 vietą** tarp visų Lietuvos savivaldybių pagal didžiausią registruotų žarnyno infekcinių ligų atvejų skaičių

2022 m. Vilniaus rajone labai didėjo sergamumas adenovirusine, rotavirusine ir nepatikslinkta bakterine žarnyno infekcija

Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis asmenų skaičius Vilniaus rajone pagal amžiaus grupes 2022 m.¹

Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis asmenų skaičius Vilniaus rajone pagal lytį 2022 m.¹

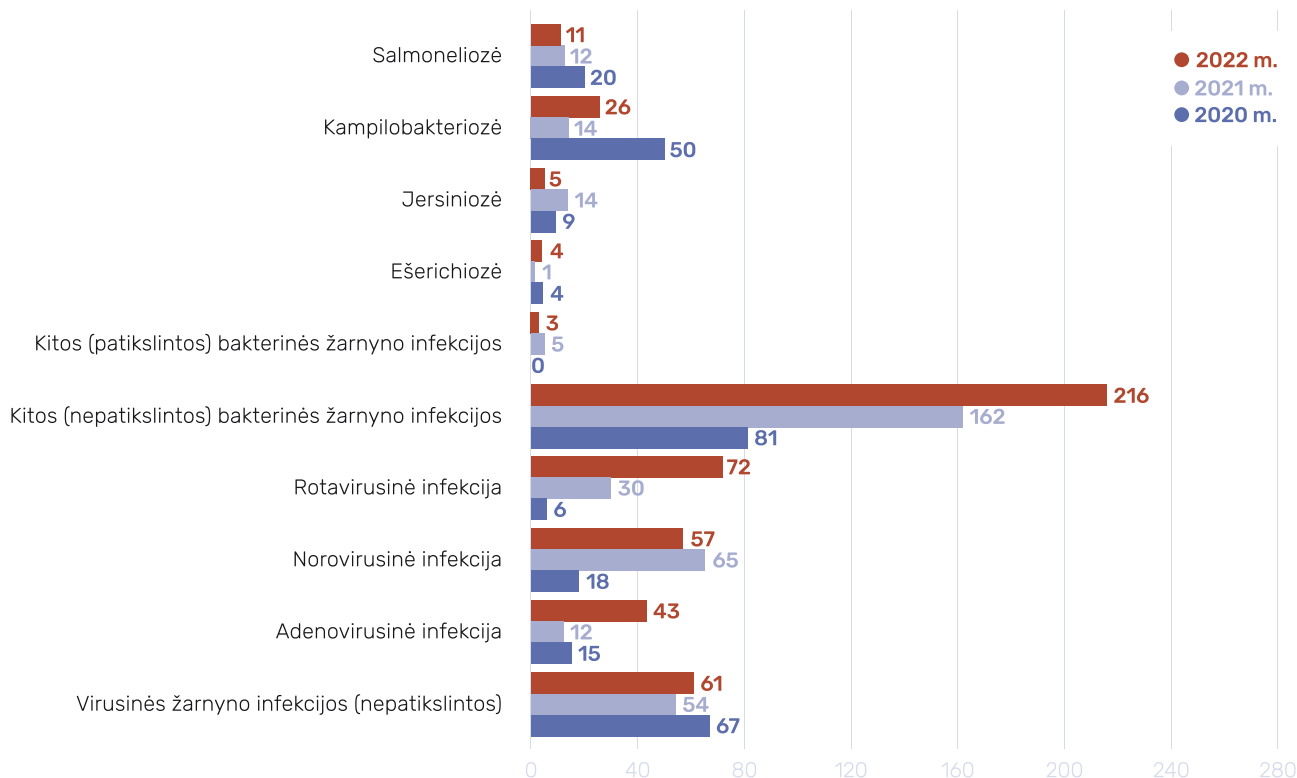
5. PAGRINDINĖS PROBLEMINĖS VILNIAUS RAJONO GYVENTOJŲ SVEIKATOS SRITYS 2022 M.

5.1. MIRTINGUMAS DĖL SAVIŽUDYBIŲ

5.2. MIRTINGUMAS DĖL PRIEŽASČIŲ, SUSIJUSIŲ SU ALKOHOLIO VARTOJIMU

5.3. SERGAMUMAS ŽARNYNO INFEKCIJOMIS

Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis asmenų skaičius Vilniaus rajone pagal ligas 2020–2022 m.¹

IŠVADOS

Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis 2020–2022 m. Vilniaus rajone didėjo ir visu laikotarpiu viršijo Lietuvos vidurkį – pagal didžiausią registruotą žarnyno infekcinių ligų atvejų skaičių 2022 m. Vilniaus rajonas užėmė 3 vietą tarp visų Lietuvos savivaldybių.

- 2022 m. Vilniaus rajone sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis išaugo 1,4 karto.
- Didžiausias paplitimas – tarp vaikų ir jaunimo (0–17 m. amžiaus grupėje), o daugiausia susirgusiųjų – 0–3 m. amžiaus grupėje.
- Vilniaus rajono gyventojai dažniau sirgo bakterinėmis žarnyno infekcinėmis ligomis.
- 2022 m. Vilniaus rajone labai didėjo sergamumas adenovirusine, rotavirusine ir nepatikslinta bakteriene žarnyno infekcija.

REKOMENDACIJOS

Bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos institucijomis didinti maisto tiekėjų, ugdymo įstaigų maitinimo paslaugų personalo sąmoningumą:

- parengti ir išplatinti informaciją apie saugias maisto tvarkymo procedūras ir ūmių žarnyno infekcijų rizikos veiksnius;
- stebėti ir laiku informuoti ugdymo įstaigų maitinimo paslaugų personalą apie higienos įgūdžių mokymo programos pažymėjimo galiojimo pabaigą ir būtiną žinių atnaujinimą.

Gilinti vilniečių žarnyno infekcinių ligų prevencijos žinias:

- parengti vizualines rekomendacijas gyventojams (ypatingą dėmesį skiriant mažus vaikus auginantiems tėvams, besilaukiančioms moterims) apie rankų švaros ir asmens higienos svarbą, saugų elgesį su maistu ir atsargumo priemonių užtikrinimą virtuvėje;
- organizuoti mokymus apie maisto saugos principus ruošiant maistą namuose, ugdymo įstaigose.

Bendradarbiaujant su asmens sveikatos priežiūros įstaigomis, didinti skiepijimosi nuo rotavirusinės infekcijos apimtį.

Šioje ataskaitoje pateikiama informacija renkama pagal LSS iškeltų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo savivaldybėse stebėsenai parengtą rodiklių sąrašą, kurį sudaro 50 unifikuotų rodiklių, apibūdinančių LSS siekius. Šių rodiklių reikšmės vaizduojamos taikant šviesoforo principą – rodiklių sąrašo analizė ir interpretavimas atliekami lyginant praėjusių metų savivaldybių rodiklius su praėjusių metų Lietuvos vidurkiu. **Vadovaujantis šviesoforo principu, 60 Lietuvos savivaldybių pagal rodiklių reikšmes suskirstomos į 3 grupes:**

- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis atspindi geriausią situaciją šalyje, priskiriamos savivaldybių su geriausiais rodikliais grupei ir žymimos **žalia spalva**;
- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis rodo prasčiausią situaciją šalyje, priskiriamos savivaldybių su prasčiausiais rodikliais grupei ir žymimos **raudona spalva**;
- likusių 36 savivaldybių rodiklių reikšmės žymimos **geltona spalva** – šių savivaldybių rodikliai interpretuojami kaip atitinkantys Lietuvos vidurkį.

Atkreipiame dėmesį, kad 18 savivaldybių, turinčių mažiau negu 20 000 gyventojų, priskiriamos mažosioms savivaldybėms. Šių savivaldybių rodikliai yra labai jautrūs dėl mažo gyventojų skaičiaus, todėl kiekvienu atveju šiems rodikliams skaičiuojamas 3 metų vidurkis. Žemiau lentelėje pateikiama Vilniaus rajono savivaldybės rodiklių analizė šviesoforo principu – rodiklių pokytis lyginant su ankstesniais metais bei santykis su Lietuvos vidurkiu.

Eil. nr.	Rodiklis	Vilniaus r. savivaldybės rodiklis 2022 m., (lyginant su 2021 m.)	Lietuvos rodiklis 2022 m.	Blogiausia rodiklio reikšmė tarp 60 savivaldybių 2022 m.	Geriausia rodiklio reikšmė tarp 60 savivaldybių 2022 m.	Santykis: Vilniaus r. savivaldybė / Lietuva 2022 m.
	1	2	3	4	5	6
Rodyklės atspindi 2 stulpelyje pristatomų Vilniaus r. 2021–2022 m. rodiklių pokytį, priklausomai nuo rodiklio konteksto ↑ – teigiamas, ↓ – neigiamas pokytis.						
Strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai						
1.	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė (m.)	↑ 74,9 (72,5)	75,8	70,7	80,6	0,99
2.	Išvengiamas mirtingumas (proc.)	↑ 76,7 (66,6)	74,0	85,8	19,5	1,03
1 TIKSLAS. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį						
1.1. Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą						
1.1.1.	Mirtingumas dėl savižudybių (X60–X84) 100 000 gyventojų	↑ 17,9 (13,4)	18,6	48,8	6,7	0,98
1.1.2.	Standartizuotas mirtingumas dėl savižudybių (X60–X84) 100 000 gyventojų	↑ 20,4 (15,2)	18,0	47,0	6,4	1,13
1.1.3.	Bandymų žudyti skaičius (X60–X64, X66–X84) 100 000 gyventojų	↑ 56,7 (54,6)	39,2	75,6	0,0	1,45
1.1.4.	Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 gyventojų	↓ 44,0 (47,2)	60,3	205,0	37,1	0,73
1.1.5.	Ilgalaikio nedarbo lygis (proc.)	↓ 2,4 (4,9)	2,2	7,0	0,4	1,09
1.1.6.	Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyventojų	↑ 48,0 (17,6)	18,1	-23,8	70,9	2,65
1.2. Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu						
1.2.1.	Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V01–Y98) 100 000 gyventojų	↑ 90,5 (82,3)	82,5	169,9	48,8	1,10
1.2.2.	Standartizuotas mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V01–Y98) 100 000 gyventojų	↑ 98,4 (90,3)	79,7	149,1	30,5	1,23
1.2.3.	Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1 000 gyventojų	↑ 244,9 (222,0)	359,4	629,4	174,7	0,68
1.2.4.	Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyventojų	↓ 25,4 (26,7)	22,8	75,4	3,4	1,11
1.2.5.	Sergamumas (nauji atvejai + recidyvai) tuberkuloze (A15–A19) 10 000 gyventojų	↑ 21,9 (15,4)	22,1	65,4	5,7	0,99
1.2.6.	Sergamumas (nauji atvejai) tuberkuloze (A15–A19) 10 000 gyventojų	↑ 27,8 (17,5)	25,6	74,7	5,7	1,09
2 TIKSLAS. Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką						
2.1. Kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą						
2.1.1.	Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius 10 000 darbingo amžiaus gyventojų	↓ 0,3 (0,6)	1,0	2,6	0,0	0,30
2.1.2.	Susižalojimo dėl nukritimo atvejų skaičius (W00–W19) 65+ m. amžiaus grupėje 10 000 gyventojų	↓ 109,5 (115,1)	134,2	188,0	74,7	0,82
2.1.3.	Darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius 10 000 gyventojų	↑ 67,3 (59,2)	68,1	127,2	28,8	0,99
2.1.4.	Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis (A00–A08) 10 000 gyventojų	↑ 49,3 (36,4)	33,2	62,6	0,0	1,48

Eil. nr.	Rodiklis	Vilniaus r. savivaldybės rodiklis 2022 m., (lyginant su 2021 m.)	Lietuvos rodiklis 2022 m.	Blogiausia rodiklio reikšmė tarp 60 savivaldybių 2022 m.	Geriausia rodiklio reikšmė tarp 60 savivaldybių 2022 m.	Santykis: Vilniaus r. savivaldybė / Lietuva 2022 m.
	1	2	3	4	5	6
Rodyklės atspindi 2 stulpelyje pristatomų Vilniaus r. 2021–2022 m. rodiklių pokytį, priklausomai nuo rodiklio konteksto – teigiamas, – neigiamas pokytis.						
Strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai						
2.2. Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį						
2.2.1.	Mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo (W65–W74) 100 000 gyventojų	↓ 4,0 (8,2)	4,1	22,4	0,0	0,98
2.2.2.	Standartizuotas mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo (W65–W74) 100 000 gyventojų	↓ 4,1 (8,9)	4,0	26,3	0,0	1,03
2.2.3.	Mirtingumas dėl nukritimo (W00–W19) 100 000 gyventojų	↑ 15,9 (13,4)	16,4	45,1	0,0	0,97
2.2.4.	Standartizuotas mirtingumas dėl nukritimo (W00–W19) 100 000 gyventojų	↑ 23,1 (16,6)	15,9	38,3	0,0	1,45
2.3. Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių						
2.3.1.	Mirtingumas dėl transporto įvykių (V00–V99) 100 000 gyventojų	↑ 6,0 (5,1)	6,0	24,3	0,0	1,00
2.3.2.	Standartizuotas mirtingumas dėl transporto įvykių (V00–V99) 100 000 gyventojų	↑ 5,3 (5,1)	5,9	25,0	0,0	0,90
2.3.3.	Pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių (V00–V09) 100 000 gyventojų	= 0,0 (0,0)	1,5	10,9	0,0	0,93
2.3.4.	Transporto įvykiuose patirtų traumų (V00–V99) skaičius 10 000 gyventojų	↑ 5,7 (5,2)	4,9	12,5	1,4	1,16
2.4. Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą						
2.4.1.	Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis (kg), tenkantis 1 km ²	↓ 378,0 (406,2)	876,7	35 618,6	19,4	0,43
2.4.2.	Viešai tiekiamo geriamojo vandens prieinamumas vartotojams (proc.)	= 35,7 (35,7)	Nd	Nd	Nd	Nd*
2.4.3.	Nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas vartotojams (proc.)	= 29,2 (29,2)	Nd	Nd	Nd	Nd*
3 TIKSLAS. Formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą						
3.1. Sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą						
3.1.1.	Mirtingumas dėl priešasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, 100 000 gyventojų	↓ 3,0 (7,2)	4,0	30,7	0,0	0,75
3.1.2.	Standartizuotas mirtingumas dėl priešasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, 100 000 gyventojų	↓ 2,9 (6,6)	4,0	32,1	0,0	0,73
3.1.3.	Mirtingumas dėl priešasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, 100 000 gyventojų	↑ 30,8 (16,5)	22,8	53,8	0,0	1,35
3.1.4.	Standartizuotas mirtingumas dėl priešasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, 100 000 gyventojų	↑ 30,3 (15,3)	21,7	50,9	0,0	1,40
3.1.5.	Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais	↑ 241,2 (238,7)	201,0	69,7	378,0	1,20
3.1.6.	Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gaminiais	= 179,9 (179,9)	171,5	37,0	350,5	1,05
3.1.7.	Nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai), 100 000 gyventojų	↓ 27,1 (105,1)	64,4	288,4	0,0	0,42
3.2. Skatinti sveikos mitybos įpročius						
3.2.1.	Kūdikių, išimtinai žindytų iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.)	= 34,1 (34,1)	37,8	6,6	62,1	0,90
4 TIKSLAS. Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius						
4.1. Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais						
4.1.1.	Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyventojų	↑ 13,0 (10,5)	18,0	34,8	11,8	0,72
4.1.2.	Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų skaičius 1 000 gyventojų	↑ 1,9 (1,7)	1,4	3,5	0,0	1,06
4.2. Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą						
4.2.1.	Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius	= 1,6 (1,6)	1,7	1,1	6,0	0,94
4.2.2.	Šeimos medicinos paslaugas teikiančių gydytojų skaičius 10 000 gyventojų	= 6,3 (6,3)	8,1	2,5	13,8	0,88
4.2.3.	Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis vienam gyventojui	↑ 8,1 (8,0)	9,3	6,5	12,1	0,87

* Nėra duomenų (nd) apie nurodytus rodiklius – viešai tiekiamo geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo vartotojams (proc.) duomenis teikia Savivaldybės įstaiga vandentvarkos bendrovė UAB „Vilniaus vandenys“ ir UAB „Trakų vandenys“ – ataskaitoje šie rodikliai šviesoforo principu neinterpretuojami (jų palyginti su kitų savivaldybių duomenimis nėra galimybės).

Eil. nr.	Rodiklis	Vilniaus r. savivaldybės rodiklis 2022 m., (lyginant su 2021 m.)	Lietuvos rodiklis 2022 m.	Blogiausia rodiklio reikšmė tarp 60 savivaldybių 2022 m.	Geriausia rodiklio reikšmė tarp 60 savivaldybių 2022 m.	Santykis: Vilniaus r. savivaldybė / Lietuva 2022 m.
	1	2	3	4	5	6
Rodyklės atspindi 2 stulpelyje pristatomų Vilniaus r. 2021–2022 m. rodiklių pokytį, priklausomai nuo rodiklio konteksto – teigiamas, – neigiamas pokytis.						
Strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai						
4.2.4.	Sergamumas (nauji atvejai) vaistams atsparia tuberkulioze 10 000 gyventojų	↑ 5,0 (1,0)	4,1	22,5	0,0	1,22
4.2.5.	Sergamumas (nauji atvejai, recidyvai, grįžę po nutraukto gydymo ir pan.) vaistams atsparia tuberkulioze (A15–A19) 10 000 gyventojų	↑ 3,0 (1,0)	2,9	15,1	0,0	1,03
4.2.6.	Sergamumas ŽIV (B20–B24) ir lytiškai plintančiomis ligomis (A50–A64) 10 000 gyventojų	↓ 0,5 (0,6)	2,2	4,6	0,0	0,23
4.3. Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą						
4.3.1.	Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių	↓ 3,1 (5,6)	3,0	31,6	0,0	1,03
4.3.2.	2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina 1 dozė) skiepavimo apimtys (proc.)	↓ 89,2 (91,3)	86,1	66,7	100,0	1,04
4.3.3.	1 metų amžiaus vaikų DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina 3 dozės) skiepavimo apimtys (proc.)	↑ 95,0 (92,8)	89,8	81,8	100,0	1,06
4.3.4.	Tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje (proc.)	↑ 13,3 (12,4)	11,2	2,0	39,8	1,19
4.3.5.	Vaikų, neturinčių ęduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (proc.)	↑ 19,0 (18,4)	23,6	7,2	34,4	0,81
4.3.6.	Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 100 000 gyventojų	↓ 1,8 (3,2)	2,3	24,1	0,0	0,78
4.4. Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę						
4.4.1.	Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00–I99) 100 000 gyventojų	↓ 632,4 (711,3)	794,7	1 632,5	450,3	0,80
4.4.2.	Standartizuotas mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00–I99) 100 000 gyventojų	↓ 904,5 (996,2)	785,2	1 153,4	606,5	1,15
4.4.3.	Mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00–C97) 100 000 gyventojų	↓ 210,8 (219,3)	279,0	503,3	150,1	0,76
4.4.4.	Standartizuotas mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00–C96) 100 000 gyventojų	↓ 255,4 (261,1)	262,9	380,3	172,3	0,97
4.4.5.	Mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60–I69) 100 000 gyventojų	↓ 145,2 (165,7)	191,9	605,9	96,3	0,76
4.4.6.	Standartizuotas mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60–I69) 100 000 gyventojų	↓ 207,8 (232,8)	188,5	493,8	92,3	1,10
4.4.7.	Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyventojų	↓ 71,2 (80,8)	72,6	106,2	27,5	0,98
4.4.8.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programoje, apmokamoje iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų	↑ 52,8 (43,1)	58,9	21,5	77,1	0,92
4.4.9.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programoje, apmokamoje iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų	↑ 44,6 (42,8)	58,0	32,2	71,1	0,82
4.4.10.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programoje, apmokamoje iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų	↑ 49,9 (43,8)	54,4	37,8	68,4	0,89
4.4.11.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių programoje, apmokamoje iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų	↑ 44,6 (45,2)	46,3	30,6	66,3	0,90